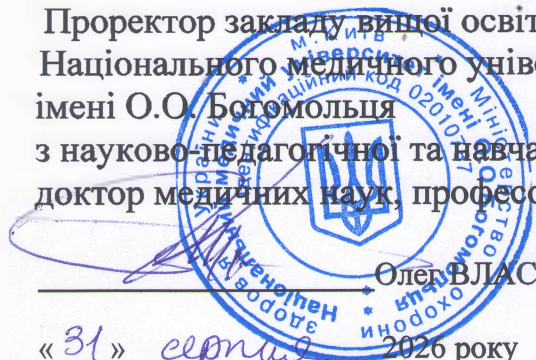

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ**
Навчально-науковий інститут громадського здоров'я та профілактичної
медицини
Кафедра епідеміології та доказової медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної роботи
доктор медичних наук, професор

Олесь ВЛАСЕНКО
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВІЙСЬКОВА ЕПІДЕМІОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Другий (магістерський)
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 222 «Медицина»
Освітня програма: «Медицина»

2026-2027 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Військова епідеміологія**» для студентів за напрямом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 222 «Медицина».

Розробники програми: співробітники кафедри епідеміології та доказової медицини, Національного медичного університету імені О.О. Богомольця:

Т.В. Петрусевич завідувач кафедри к.м.н., доцент;

О.В. Зубленко к.м.н., доцент;

Г.А. Мохорт к.м.н., доцент;

В.В. Короленко асистент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри епідеміології та доказової медицини, протокол №1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри епідеміології та доказової медицини, к.мед.н., доцент

Т.В. ПЕТРУСЕВИЧ

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з гігієнічних дисциплін протокол №1 від «31» серпня 2026 року

Голова ЦМК з гігієнічних дисциплін, завідувач кафедри гігієни та екології член-кор. НАМНУ, проф.

В.Г. БАРДОВ

Опис навчальної дисципліни
ОК 58.5 «Військова епідеміологія»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 1,0	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальності: <u>222 «Медицина»</u>	Рік підготовки
Змістових модулів – 1		6-й
Загальна кількість годин – 30		XI або XII семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 15 самостійної роботи студента – 15	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр медицини</u>	Лекції
		0 год.
		Практичні заняття
		15 год.
		Самостійна робота
		15 год.
		Вид контролю:
		Диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%): аудиторні години 50%, самостійна робота 50%.

Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Метою вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» є засвоєння причин і механізмів виникнення та поширення інфекційних хвороб серед військових контингентів та населення в мирний і особливий періоди часу, методів їх профілактики та організації протиепідемічного захисту. Підготовка фахівців, які володіють необхідним обсягом теоретичних і практичних знань для організації та здійснення протиепідемічного захисту щодо інфекційних захворювань із різними механізмами передачі

До програмних компетентностей за освітньо-професійною програмою спеціальності 222 «Медицина» формування яких забезпечуються при навчанні дисципліни «Військова епідеміологія» належать:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії;

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК 21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Зміст результату навчання:

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання навчальної діяльності студентів регламентовано Положенням про [«Порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця»](#) (протокол засідання Вченої ради НМУ імені О.О. Богомольця № 4 від 28.11.2023 р.).

Поточний контроль для студентів денної форми навчання складають усі бали, які вони накопичили під час всіх аудиторних занять. За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5», «4», «3», «2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно з шкалою (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою, яка була складена і затверджена до початку вивчення дисципліни. У випадку, якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує традиційну оцінку «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Результати контролю рівня знань, кожної складової заняття, зокрема, тестів оцінюють згідно з даною шкалою:

59% та менше правильних відповідей – оцінка «2»;

60% -74% правильних відповідей - оцінка «3»;

75% -89 % правильних відповідей – оцінка «4»

90%-100% правильних відповідей – оцінка «5».

Оцінку «ВІДМІННО» одержує студент, який дав не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок вирішив ситуаційні задачі, дав ґрунтовні повні відповіді на всі теоретичні питання. Демонструє всебічне і глибоке засвоєння навчального матеріалу, у повному об'ємі володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, розуміє значення дисципліни для професійної діяльності та її зв'язок з професійно-орієнтованими дисциплінами.

Оцінку «ДОБРЕ» одержує студент, який дав не менше 75% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився окремих незначних помилок при вирішенні ситуаційних задач, дав повні відповіді на всі теоретичні питання з незначними помилками. Демонструє повне засвоєння навчального матеріалу, добре володіє теоретичними знаннями та опанував практичними навичками на достатньому рівні.

Оцінку «ЗАДОВІЛЬНО» одержує студент, який дав не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився значних помилок у відповідях на письмові завдання, з помилками вирішує ситуаційні задачі, не повністю відповів на теоретичні питання або припустився значних помилок. Демонструє засвоєння лише основ теоретичного та практичного навчального матеріалу, опанував практичними навичками на мінімальному рівні.

Оцінку «НЕЗАДОВІЛЬНО» одержує студент, який дав менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився

грубих помилок у відповідях на письмові завдання та теоретичні запитання або взагалі не дав відповідей на них. Демонструє відсутність систематичних знань та умінь, не володіє практичними навичками, допускає принципові помилки у відповідях на теоретичні питання та при вирішенні ситуаційних задач.

Матриця компетентностей

	ІК	ЗК 1-8	ЗК 10- 14	ФК 11	ФК 16- 17	ФК 21	ФК 25	ПРН 1-2	ПРН 21-22	ПРН 24	ПРН 29
ОК 59.5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/Навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються	АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
	Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мульти-дисциплінарних контекстах	К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності	АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
		Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів		АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

		соціальної та етичної відповідальності		
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1	Ум 3	К2	АВ3
ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1	Ум2	К1	АВ1
ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Зн2	Ум2	К2	АВ2
ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	-	Ум3	-	АВ2
ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Зн1	Ум3	К1	АВ1
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	Зн1	Ум3	К1	АВ2
ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Зн2	Ум3	К2	АВ3
ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Зн2	Ум2	К2	АВ2
ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Зн2	Ум3	-	АВ3

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1	Ум2	К1	АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Зн2	Ум2	К1	АВ2
ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Зн1	Ум3	К1	АВ1
ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та	Зн2	Ум3	К1	АВ1

	денна форма					
	всь ого	у тому числі				
		л	с	практ	інд	ср с
Основи військової епідеміології	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Основи забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя військовослужбовців ЗС України.	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Особливості протиепідемічного захисту військ в мирний та воєнний час	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Основні принципи біологічного захисту військ в мирний та воєнний час	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Оцінка санітарно-епідеміологічного стану військ і району їх розташування	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Протиепідемічні та профілактичні заходи у військах. Диференційований залік	5,0	-	-	2,5	-	2,5
Усього годин	30	-	-	15	-	15

Аудиторне навантаження - 50%; СРС - 50%.

Теми лекцій

Лекції навчальною програмою не передбаченні

Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальною програмою не передбаченні

Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кіл-ть год.
1	Основи військової епідеміології	2,5
2	Основи забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя військовослужбовців ЗС України.	2,5

3	Особливості протиепідемічного захисту військ в мирний та воєнний час	2,5
4	Основні принципи біологічного захисту військ в мирний та воєнний час	2,5
5	Оцінка санітарно-епідеміологічного стану військ і району їх розташування	2,5
6.	Протиепідемічні та профілактичні заходи у військах. Диференційований залік	2,5
	Всього	15

Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені

Самостійна робота

№ з/р	Теми	Кіль-ть год.
1	Підготовка до практичних занять	15
	Всього	15

Самостійна робота студентів виконується у вигляді підготовки до практичних занять (підготовка теоретичних питань та виконання ситуаційних задач) та опрацювання окремих тем.

Індивідуальні завдання

Видами індивідуальної роботи можуть бути: написання рефератів, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, науково-дослідницька робота. Оцінюється під час поточного навчання. Бали за індивідуальну роботу становлять 10, які додаються до поточного навчання.

Теми для індивідуальної роботи з дисципліни “Військова епідеміологія”

1. Історія використання біологічних агентів в якості біологічного тероризму (зброї)

2. Організація протиепідемічних заходів в епідемічному осередку та осередку, який виник в наслідок використання БЗ (сибірка, натуральна віспа, легенева чума, холера та ін)

3. Оцінка санітарно-епідемічного стану частини та району її розташування.

4. Особливості введення ізоляційних заходів залежно від оцінки санітарно епідемічного стану частини та району її розташування.

5. Біологічні агенти, які використовують в якості біологічної зброї.

6. Особливості вражаючої дії біологічної зброї.

7. Характеристика бактеріологічних рецептур та способи їх застосування.

8. Основні способи біологічної розвідки та її етапи.

9. Індикація біологічних засобів. Відбір проб для специфічної індикації БЗ, порядок їх доставки в лабораторію.

10. Методи, етапи і схеми проведення специфічної індикації

11. Специфічне розпізнавання біологічної атаки.

12. Екстрена профілактика серед особового складу військ в мирний та військовий час.

13. Принципи захисту від біологічної зброї

14. Захист від зброї масового ураження.

15. Біологічна небезпека. Ознаки та тактика дії населення.

16. Біологічний тероризм в сучасних умовах.

17. Небезпека технологій подвійного призначення. Генно-інженерні розробки з використанням патогенних біологічних агентів.

18. Пандемії в історії людства.

19. Пандемія COVID-19-природна чи штучна?

20. Соціальні і природні чинники, які впливають на епідемічний процес серед особового складу військ в мирний час.

21. Соціальні і природні чинники, які впливають на епідемічний процес серед особового складу військ в військовий час.

Методи навчання

При викладанні дисципліни використовується комплекс педагогічних методів, які відповідають різним рівням за таксономією Б. Блума та сучасних теорій навчання: словесний, наочний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, дослідницький, практично-діяльнісний (передбачає виконання студентами ситуаційних, компетентнісно-орієнтованих завдань з використанням цифрових технологій та виконання комп'ютерних тестових завдань), інтерактивний, метод проблемного та дослідницького навчання, інноваційний, методи змішаного навчання.

Основними є методи продуктивного навчання, зокрема, практично-діяльнісний, інтерактивний, проблемного викладу, евристичний, дослідницький, інноваційний. Особливості методів продуктивного навчання полягають у створенні умов активізації мислення, підвищенні мотивації студентів, прийняття творчих рішень, стійкій активності протягом виконання завдань.

Сучасний електронний метод навчання, що поєднує дистанційну освіту з інноваційними цифровими технологіями – робота на платформі LIKAR_NMU

Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

Усний та письмовий контроль засвоєння теми здійснюється на лекціях і практичних заняттях. Контроль здобуття практичних умінь та навичок здійснюється на практичних заняттях методом спостереження. Контроль виконання самостійної роботи здійснюється у письмовій (письмова форма передбачає представлення як у паперовому, так і/або в електронному вигляді) і усній формі.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Рекомендується застосовувати на всіх практичних заняттях види стандартизованого контролю теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок: комп'ютерні тести, виконання практичних завдань, включаючи компетентнісно-орієнтовані.

Оцінка за кожне практичне заняття з дисципліни повинна бути комплексною, включаючи контроль теоретичної та практичної підготовки студента, і виставлятися викладачем за традиційною чотирибальною шкалою, після чого конвертується у відповідні бали за формулою. На практичному занятті виставляється лише перша колонка в академічному журналі, яка відповідає оцінці в національній шкалі.

Оцінка за 4-бальною шкалою
5
4
3
2

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Оцінку «*відмінно*» одержує студент, який приймав активну участь в обговоренні найбільш складних питань з теми заняття, дав не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок виконав письмові завдання.

Оцінку «*добре*» одержує студент, який приймав участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, дав не менше 75% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився окремих незначних помилок у виконанні письмових завдань.

Оцінку «*задовільно*» одержує студент, який не приймав участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, дав не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився значних помилок у виконанні письмових завдань.

Оцінку «*незадовільно*» одержує студент, який не приймав участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, дав менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився грубих помилок у виконанні письмових завдань або взагалі не виконав їх.

На останньому практичному занятті проводиться перерахунок балів за формулою:

С

$$\frac{\text{---}}{5 * 6} * 190 = \text{сума балів за поточний контроль,}$$

де С - сума балів (результативних оцінок «3», «4» або «5»), набраних студентом на практичних заняттях.

За виконання індивідуальної самостійної роботи студент отримує від 1 до 10 балів, які додаються до суми балів поточного контролю.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі разом з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Поточний контроль передбачає 100% опитування студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач тощо.

Кінцевий контроль здійснюється по завершенню вивчення дисципліни.

Форма контролю: диференційований залік.

Оцінювання дисципліни

Кількість балів, яку студент набирає по завершенню вивчення з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу. Зарахування дисципліни проводиться диференційовано відповідно до кількості накопичених студентом балів, при цьому мінімально необхідною є кількість 111 балів.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю несуттєвих помилок)

125-139	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, питання для поточного контролю, тести, задачі тощо

Перелік питань до самостійної роботи студента з дисципліни «Військова епідеміологія»

1. Військова епідеміологія, як складова превентивної медицини
2. Історія розвитку військової епідеміології.
3. Військова епідеміологія, як наука, її роль і місце в ряді військово-медичних наук, перспективи розвитку.
4. Особливості епідемічного процесу в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та при веденні бойових дій.
5. Чинники, що визначають розвиток епідемічного процесу у військах.
6. Виявлення ризиків, аналіз, моніторинг та надання рекомендацій щодо оперативних загроз інфекційної етіології, які несуть територія, клімат, епідемічні, ендемічні захворювання, екологічні та техногенні особливості.
7. Організація і зміст протиепідемічних заходів та заходів контролю щодо попередження заносу, виникнення і поширення інфекційних захворювань.
8. Організація і зміст санітарно-протиепідемічних заходів по локалізації та ліквідації епідемічного осередку у відповідності до інфекційних захворювань (ендемічні, екзотичні, емерджентні, ті, що мають міжнародне значення) та механізму передачі збудників.
9. Поняття про біологічну зброю.

10. Медичні сили і засоби під час надзвичайних ситуацій в системі загальних протиепідемічних заходів в мирний час.
11. Медичні сили, які будуть брати участь в ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в випадку виникнення епідемічних осередків, а також засоби, які будуть застосовуватись при ліквідації епідемічних осередків.
12. Засоби екстреної неспецифічної і специфічної профілактики, організація і проведення екстреної профілактики в випадку надзвичайної ситуації.
13. Протиепідемічні вимоги щодо розміщення інфекційних хворих (уражених біологічною зброєю), правила евакуації джерел інфекції за межі епідемічного осередку.
14. Підготовка медичного персоналу лікувально-профілактичних установ на випадок надзвичайних ситуацій.
15. Матеріально-технічна база на випадок надзвичайних ситуацій. Комплексний план по захисту населення в випадку надзвичайних ситуацій.
16. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадку надзвичайних ситуацій мирного часу за умов занесення карантинних інфекцій.
17. Клініко-епідеміологічні ознаки карантинних та особливо небезпечних інфекцій.
18. Санітарна охорона кордонів держави від завозу (заносу) карантинних інфекцій: санітарно-карантинні відділи, санітарно-карантинні пункти і пости, їх завдання і оснащення.
19. Карантинні заходи в епідемічному осередку, структура і розгортання в ньому лікувально-профілактичних установ, протиепідемічний режим.
20. Правила згортання карантину та показники ефективності здійснених профілактичних і протиепідемічних заходів при ліквідації епідемічного осередку.
21. Медичні сили та засоби в системі протиепідемічного захисту військ.
22. Медичні сили роти, батальйону, полку, бригади та протиепідемічні засоби захисту: індивідуальні та колективні.

23. Структура і розгортання військово-польового інфекційного госпіталю, протиепідемічний режим у ньому.
24. Структура і розгортання госпіталю для хворих на особливо небезпечні інфекції та особливості протиепідемічного режиму у ньому.
25. Протиепідемічний захист військ, біологічна розвідка.
26. Санітарно-епідеміологічна розвідка і вимоги до неї.
27. Неспецифічна індикація біологічної зброї.
28. Специфічна індикація біологічної зброї.
29. Матеріали і методи специфічної індикації і визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних засобів.
30. Правила використання індивідуальних і колективних засобів захисту в осередках біологічного (бактеріологічного) забруднення.
31. Організація і здійснення санітарної обробки особового складу в випадку введення в військах в дію обсервації, карантину.
32. Оцінка санітарно-епідемічного стану території і військ.
33. Обсервація в військах, особливості її організації і проведення, строки її проведення і закінчення.
34. Карантин в військах, особливості його організації і проведення, строки його проведення і закінчення.
35. Особливості логістики організації і проведення імунізації проти визначених захворювань.
36. Особливості підготовки та інформування особового складу щодо запобігання захворюванням та небойовим травмам, що передаються через їжу, воду, або трансмісивні захворювання, профілактики медичного майна, засобів індивідуального захисту і спектру заходів польового забезпечення.
37. Особливості нагляду та моніторингу ризиків для здоров'я у польовому оперативному середовищі, з використанням стандартизованих лабораторних досліджень.

38. Яке необхідно обладнання і транспортні засоби, для забезпечення мобільних лабораторних засобів для підтвердження, оцінки, нагляду та моніторингу потенційних факторів ризиків для здоров'я інфекційної етіології.
39. Яке необхідно обладнання для фіксованих лабораторій для підтвердження, оцінки, нагляду та моніторингу потенційних факторів ризиків для здоров'я інфекційної етіології.
40. Особливості лабораторної ідентифікації загроз для здоров'я для аналізу ризиків, оцінки та спостереження за потенційними і новими інфекційними захворюваннями.
41. Особливості моніторингу патогенів, що викликають ризиків для здоров'я, які можуть виникати через переносників, шкідників і диких тварин.
42. Особливості логістики організації і змісту ізоляційних, режимно-обмежувальних заходів впродовж операції та після завершення військової ротації.
43. Назвіть характеристику і особливості вражаючої дії біологічної зброї.
44. Основні характеристики біологічного ураження.
45. На чому ґрунтується захист військ від біологічної зброї від етапу первинного планування, впродовж операції та після завершення військової ротації.
46. Особливості управління наслідками після використання біологічної зброї.

Політика курсу: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використання методики досліджень і джерела

інформації.

Методичне забезпечення

- Онлайн-курс на платформі дистанційного навчання LIKAR_NMU
- Дидактичні матеріали з дисципліни
- Методичні рекомендації до практичних занять
- Завдання до поточного контролю знань, умінь і практичних навичок з

дисципліни

- Тестові завдання для поточного контролю
- Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів
- Електронний навчальний контент дисципліни.

Рекомендована література

Основна

1. Бадюк М. І., Солярик В. В., Бібік Т. А. та ін. Управління повсякденною діяльністю медичної служби : підручник / за ред. проф. М. І. Бадюка. Київ : ФОП Чалчинська Н. В., 2020. 508 с. ISBN 978-617-7828-73-9.
2. Виноград Н.О. Військова епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 184 с.
3. О.М.Іванько, В.О.Жаховський, В.Г.Лівінський, І.В.Огороднійчук Медична розвідка у Збройних Силах України. Навчальний посібник. Київ: «Видавництво Людмила», 2025. 96 с.
4. Виноград Н.О. Загальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 272 с.
5. Виноград Н.О. Спеціальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 336 с.
6. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник/ Л.І Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха— 3-е вид. – ВСВ Медицина, 2022. – 336.

Інформаційний матеріал:

7. Закон України від 06.09.2022 №2573- IX р. «Про систему громадського здоров'я».
8. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» №1645-III від 06.04.2000 р.
9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України №595 від 16.09.2011 р. «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» (зі змінами).
10. Наказ Міністерства оборони України 06.08.2014 № 508 Про затвердження Положення про організацію медичного забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, які залучаються до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.
11. Наказ Міністра оборони України №608 від 16.11.2016 р. «Про затвердження адміністративно територіальних зон відповідальності закладів охорони здоров'я Збройних Сил України за організацію медичного забезпечення».

Додаткова

12. Виноград Н.О. Термінологічний словник: Біологічна безпека. Епідеміологія. Паразитологія: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – Вінниця.: «Нова книга», 2019. – 308 с.
13. Епідеміологія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 576 с.
14. Чемич М.Д. Епідеміологія у схемах: навч.посіб./ М.Д.Чемич, Н.Г. Малиш, О.М.Чемич, Н.І. Ільїна- Вінниця: Нова книга, 2020.-256 с
15. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник/М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук — Тернопіль: ТДМУ 2015. - 320 с
16. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 2-е вид. — ВСВ Медицина, 2018. – 688 с.

17. Медична паразитологія з ентомологією: Навч. посіб./ за ред. В.М. Козька, В.В. М'ясоєдова. – К., 2015. – 336 с.
18. І.В.Огороднійчук, О.Д.Крушельницький, О.М.Іванько Імунопрофілактика в Збройних Силах України / Навчальний посібник. К.: УВМА, 2018. 100 с.
19. Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної підготовки та медицини надзвичайних ситуацій: підручник / С.О.Бондарь, Т.М.Гут, Р.П.Гут. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 334 с.
20. Епідеміологічне обстеження в осередках інфекційних хвороб в ЗС України в мирний та воєнний час / Навчальний посібник / За ред. Професора В.Л.Савицького / В.Л.Савицький, О.Д.Крушельницький, А.Ю.Жалдак, В.Ю.Безкоровайний, І.В.Огороднійчук, О.М.Іванько / К.: УВМА, 2019. 54 с.

Рекомендовані електронні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України: <http://www.moz.gov.ua>
2. Центр Громадського здоров'я МОЗ України <https://www.phc.org.ua/>
3. Верховна Рада України <https://rada.gov.ua/>
4. Кабінет Міністрів України [http://www.kmu.gov.ua /](http://www.kmu.gov.ua/)
5. Міністерство освіти і науки України [http://www.mon.gov.ua /](http://www.mon.gov.ua/)
6. Рада національної безпеки і оборони України [http://www.rnbo.gov.ua /](http://www.rnbo.gov.ua/)
7. Постійне представництво України при ООН [http://ukraineun.org /](http://ukraineun.org/)
8. Північно-атлантичний альянс (НАТО) [http://www.na4to.int /](http://www.na4to.int/)
9. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
10. Європейська база даних «Здоров'я для всіх». Копенгаген: ЄРБ ВОЗ.
<http://www.euro.who.int/ru/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-family-of-databases-hfa-db>
11. Centers for diseases control and prevention
<https://www.cdc.gov/oralhealth/infectioncontrol/summary-infection-prevention-practices/assessments.html>
- 12 Міністерства оборони України. <https://mod.gov.ua/>